

Arvoisa *kaupunginvaltuusto*, on suuri kunnia päästä puhumaan meidän nuorten puolesta. Kiitos kun annatte siihen mahdollisuuden! Olen jutellut monien yläluokkalaisten kanssa, miten nuoret haluaisivat kehittää Viitasaarta. Suuri apu on ollut Sara Koskisesta, joka on täälläkin nyt mukana ja auttoi luokkakavereiden haastattelussa sekä puheen valmistelemissa, kun aikataulu oli tiukka. Sain myös taustatuekseni nuorisovaltuuston teettämän kyselyn Viitasaaren tulevaisuudesta. Esille on noussut paljon hyviä näkökohtia.

Nuoret haluaisivat Viitasaarelle moposuoran ja hallin, jossa mopoja sekä autoja voisi rassata. Meillähän on kartingrata, mutta se kaipaisi kunnostusta. Olisi hyvä, jos sinne ei tarvitsisi omaa autoa vaan kartingautoja voisi vuokrata jostain lähetyviltä. Skeittiparkin laajennusta on toivottu pitkään, mutta muutosta parkkiin ei ole vielä tullut. Nuoret toivoisivat, että paikalla ei oleskeltaisi asiattomasti, jotta liikunta toteutuu turvallisesti.

Viime vuosina koronan takia tapahtumia on ollut vähän, mutta nyt, kun rajoituksia voidaan alkaa purkaa, nuoret odottavat eniten rekkatapahtumia. Myös traktoritapahtumista pidetään. Joululähestyessä, niin sitä tekisi kovasti mieli juhlistaa kaupunkiyhteisössä. Konsertteja ja laskettelurinteellä pidettäviä tapahtumia myös toivottiin. Valon Viitasaari viime viikonloppuna oli aivan mahtava tapahtuma! Kiitos siitä! Se yhdisti kuntalaisia ja sai arvostamaan omaa kaupunkia entistä enemmän.

Nuorisotilat ovat Viitasaarella hyvät, mutta kahviloita ei juurikaan ole. Kahvila, jossa voisi oleskella vapaasti, kuten läksyjä tehden olisi mukava. Nuorisotiloihin toivottiin pidempiä aukioloaikoja. Elokuvateatterikin meillä on ollut, mutta nykyään siellä näkee elokuvia vain elokuvaviikoilla. Voisikohan niitä olla useamminkin? Nuorisosta olisi mukavaa tulla katsomaan hyviä filmejä valkokankaalta kavereiden kanssa, vaikka se onnistuisikin suoratoistopalvelusta kotisohvalta. Näitä palveluita olisi nuorten helpompi kannattaa, jos sivukyliltä keskustaan pääsisi välillä muutenkin kuin koulukyydeillä. Mietimmekin, voisiko esimerkiksi kerran viikossa kulkea pikkubussi illalla keskustaan ja takaisin.

Viitasaarella olisi paljon kehitettävää mielenterveyspalveluissa. Etenkin nuorilla nyt koronan jälkeen, vai uskaltaako niin vielä sanoa, on paljon paineita ja stressiä. Olisi erittäin tärkeää, että apua olisi saatavilla monipuolisemmin kuin yhden koulukuraattorin verran ja nuorilla olisi varaa valita, keneen tukeutua.

Useat viitasaarelaisnuoret kertoivat, että ilmaston muutos tuntuu täällä kaukaiselta asialta, eikä se paljoa mietitytä. Koulun kasvisruokapäivää kuitenkin ihmetellään. Senhän yksi tarkoitus on lisätä kasvissyöntiä, joka on ilmastoystävällistä. Siitä moni ei pidä ja nuorilta tulikin ehdotus, voisiko kasvisruokaa olla koulussa tarjolla joka päivä yleisellä linjastolla tavallisen liharuoan lisänä. Silloin erillistä kasvisruokapäivää ei tarvittaisiin ja liha- sekä kasvisruokaa voisi syödä sekaisin. Ongelmana voisi vaan tulla ruoan määrän arviointi ja ruokahävikki, kun ei tiedetä, paljonko porukka syö ja kumpaa ruokaa minäkin päivänä.

Nyt kun, kouluaiheeseen päästiin, niin tuli mieleen, että olisi erittäin hyvä, jos peruskoululaiset saisivat omat tietokoneet. Nuoret kannattivat tätä, koska koulussa oletetaan, että jokaisella on

kotona käytössä tietokone. Pitää kirjoittaa esimerkiksi esseitä ja kotitalouden tehtäväpasseja kotiläksynä ja suuremmissa perheissä tietokone ei aina ole kaikkien käytettävissä. Tämä mahdollistaisi paremmin myös koulussa tehtävien ja muistiinpanojen teon sähköisesti.

Mietimme, miten nuoria saisi enemmän Viitasaarelle. Olemme huomanneet, että toisen asteen linjat vetävät ulkopaikkakuntalaisia. Esimerkiksi lukion pelastus- ja turvallisuuslinja on ollut suosittu, mutta se ottaa vain kymmenen opiskelijaa, mikä on ihan ymmärrettävää. Useampi linja voisi siis vetää nuoria Viitasaarelle. Täällä voisi olla rahkeita esimerkiksi erälinjaan, mikä olisi Suomen ensimmäinen. Yrityslinja ammattikoulussa voisi myös olla hyödyllinen.

Peruskoulussa meillä on valinnaisaineet 8.-9-luokilla. Monet ovat sanoneet, että lyhyet valinnaisainekurssit olisivat paremmat, koska silloin voisimme opiskella enempää kuin kolmea ainetta. Olisi mahdollisuus vaihtaa 8.-luokan jälkeen, jos 7-luokalla valitut aineet eivät enää kiinnosta.

Keskustelua syntyi koulun sukupuolineutraaleista vessoista. Nuoret ehdottaisivat, voisiko olla kolmenlaisia vessoja: miesten, naisten ja sukupuolineutraaleja. Se olisi hygieenisempää ja silloin esimerkiksi ei tarvitsisi arvailla, missä on pikkuroskuksia. Niitä ei tällä hetkellä ole siis kaikissa. Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjä ei muutenkaan pitäisi unohtaa. Nuoret varsinkin ovat vielä epävarmoja itsestään ja kaipaavat aiheesta luotettavaa tietoa sekä hyväksyntää.

Viitasaarella on muutamia nuoria viljelijäperheistä, joita harmittaa viljelijöiden syyttäminen ilmastonmuutoksesta osin sen takia, miten ulkomailla viljellään. Suomessa ei tunneta eroja ulkomaisen ja suomalaisen viljelyn välillä, koska tiedetään lähinnä ulkomaisesta viljelystä ja luullaan, että Suomessa viljellään samoin. Jotkut nuorista olisivat halukkaita jäämään jatkamaan kotitilan pitoa. Miten heidän olisi mukavampi tulevaisuudessakin asua ja saada elantonsa täällä? He sanoivat, että olisi tärkeää jakaa luotettavaa tietoa maanviljelystä Suomessa. Ulkomailla maatalous on hirveän erilaista. Koulussa ne menevät sekaisin, eikä korosteta sitä, kuinka hyvät olot eläimillä täällä on. Olisi tärkeää, että näitä vertailtaisiin ja huomioitaisiin, kuinka paljon pellot ja metsät sitovat hiiltä. Aina on myös hyvä tukea paikallista tai edes suomalaista. Lähiruokapäiviä toivottiin kouluun enemmän.

Minulla on ilmeisesti käytössä budjetti, jonka saan käyttää nuorten hyväksi. Olen keskustellut ja kysellyt paljon ideoita budjetin käyttöön luokkatovereiltani. Muutamia hyviä ehdotuksia onkin tullut: muun muassa ilmaisia naisten hygieniatuotteita julkisiin vessoihin. Minua kuitenkin sen toteutuminen käytännössä epäilyttää, joten olen päätenyt yhteen monien kannattamaan ehdotukseen. Yläkouluikäiset nuoret haluaisivat, että heille järjestettäisiin disko. Minusta se on erittäin hyvä idea, koska se olisi kaikille nuorille, eikä vain tytöille. Se yhdistäisi nuoria ja olisi matalan kynnyksen tapahtuma, johon kaikki voisivat osallistua. Olen myös kuullut paljon valituksia, että halloween-diskoon pääsee vain alaluokkalaiset ja mietteitä, pitäisikö mennä kuokkimaan. Se ei kuitenkaan olisi kenellekään kivaa ja toivoisimmekin omaa diskoa yläluokkalaisille ja ehkä toisen asteen opiskelijoille. (Areenalla, ei väliä ajankohdalla, myöhään illalla, ehkä joku bändi tai artisti)

Tällaisia asioita nousi nuorilta esiin. Kiitos vielä, että sain tulla puhumaan nuorten puolesta. Ja kiitos tästä erittäin mielenkiintoisesta päivästä!